

Nr 635

Av fru **Torbrink m. fl.**, om inrättande av en handelskammare i Tyska Demokratiska Republiken.

(Lika lydande med motion nr 504 i Första kammaren)

I årets trontal konstateras att en viss avspänning präglar utvecklingen i Europa. Det torde inte kunna bestridas att vårt land gett vissa bidrag till denna utveckling, bl. a. genom vår neutralitetsposition, liksom genom vissa konkreta initiativ vid nedrustningsförhandlingarna i Genève.

Emellertid saknas ännu vissa åtgärder som skulle öka förtroendet för vår neutrala position. Sverige saknar allttjämt normala statliga förbindelser med vår närmaste granne söder om Östersjön, Tyska Demokratiska Republiken (TDR), som alltsedan 1949 är en självständig statsbildning.

Regeringen har tidigare motiverat sin hållning med att ett erkännande av TDR också skulle innebära ett erkännande av den tyska nationens splittring i två stater. Ett sådant erkännande har ansetts vara oriktigt, då det skulle bidra till att försvåra en tysk återförening. Vi tror inte att dessa skäl kan anses relevanta. Då Sverige erkänt Västtyskland och upprätthåller normala diplomatiska relationer, liksom mycket omfattande handelsförbindelser med denna stat, talar allt för att Sverige, utifrån sin neutralitetsposition, bör behandla de båda tyska staterna lika.

Handeln mellan Sverige och Västtyskland är sedan långt tillbaka mycket omfattande, vilket måste anses naturligt, dels på grund av den geografiska närheten, dels på grund av att båda staterna har en hög industrialiseringsgrad med omfattande utrikeshandel. Då TDR också är en högt industrialiserad stat, som har behov av och kapacitet för ett omfattande handelsutbyte, är ingenting naturligare än att Sverige utvecklar sin handel också med denna tyska stat.

Det är känt, genom uttalanden från TDR:s regering, att den önskar utveckla sin handel med alla västeuropeiska länder på grundval av principen om handel till ömsesidig nytta. Då TDR tycks sträva efter handelspartner där man finner kvalitetsproduktion på fördelaktiga villkor och vårt land har stora förutsättningar att exportera bl. a. stora anläggningar, kvalitetsprodukter från svensk verkstadsindustri, ävenså råvaror, liksom betydande kulturproduktion, bör en gynnsam utveckling av vår handel i denna riktning vara möjlig. Handeln mellan Sverige och TDR uppvisar en viss stegring, även om de ekonomiska förbindelserna likväl befinner sig på

en låg nivå. TDR är det enda av socialistiska länder som är utestängt från de 1965 beslutade licensbefrielseerna. Licenstvånget medför tidsförluster för handelsutbytet och främjar inte de svenska importörernas intressen.

Turismen mellan vårt land och TDR uppvisar en ständig ökning, men även denna försvåras på grund av obefintliga konsulära förbindelser. Visum till Sverige för medborgare från TDR ernås endast via Västberlin efter uppvisande av namngiven inbjudan. För svensk medborgare som avser att resa till TDR ges ingen möjlighet att få visum innan gränsen passeras.

Idrottsutbytet mellan Sverige och TDR är livligt och utvecklas snabbt. På det kulturella området vidgas förbindelserna i form av delegationer, svenska gästföreläsare vid universitet och högskolor i TDR, konstutställningar och andra kulturella evenemang.

Sedan lång tid tillbaka existerar en östtysk handelskammare, liksom en trafikbyrå i Stockholm. Den senare upprätthåller förbindelserna med svenska trafikmyndigheter. Ett livligt frekventerat informationscentrum har funnits i flera år i huvudstaden, och i slutet av 1967 öppnades ett kulturcentrum i syfte att stimulera till en utveckling av de kulturella förbindelserna. På många områden, mellan enskilda, organisationer och institutioner — också statliga — pågår ett praktiskt samarbete, där TDR de facto behandlas som en självständig och suverän statsbildning.

Västtyskland har för sin del byggt ut sina förbindelser med socialistiska stater i Öst- och Sydeuropa och slutit avtal med regeringarna i dessa länder om etablering av officiell handelsrepresentation. Även om Västtyskland avstått från att på samma sätt sluta avtal med sin närmaste granne, TDR, så har likväl handelsförbindelserna undergått en stark utveckling mellan de båda tyska staterna.

Det förefaller rimligt att Sverige, med sin klart deklarerade neutralitet, normaliserar sina relationer till TDR på samma sätt som exempelvis Västtyskland gjort med andra socialistiska länder. Frankrike, Belgien, Italien m. fl. länder har tecknat handelsavtal med TDR utan att diplomatiska förbindelser upptagits.

Vid en tidpunkt då konjunkturen i Västtyskland sviktar och vår handel därigenom krymper vore det angeläget att detta minskade utbyte kompenseras genom ett vidgat handelsutbyte med TDR. Västtysklands vilja att representera hela Tyskland förefaller, därest denna attityd fortsättningsvis kommer att upprätthållas, inte möjlig att acceptera från vårt lands neutrala ståndpunkt.

Det är, enligt motionärerna, angeläget att snarast upprätta normala relationer med TDR. Därest regeringen likväl anser det vara för tidigt att de jure erkänna Tyska Demokratiska Republiken och utväxla beskickningar, bör åtgärder av annan art, exempelvis att Sverige upprättar handelskammare i TDR, vidtagas.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till regeringen hemställer om en snabb utredning och förslag till åtgärder för inrättande av en handelskammare i Tyska Demokratiska Republiken.

Stockholm i januari 1968

<i>Tekla Torbrink (s)</i>	<i>Stellan Arvidsson (s)</i>	<i>Thyra Löfqvist (s)</i>
<i>Arne Persson (cp)</i> i Heden	<i>Fritz Börjesson (cp)</i> i Glömminge	<i>Axel Jansson (vpk)</i>
<i>Bengt Börjesson (cp)</i> i Falköping	<i>Rosa Svensson (s)</i>	<i>Axel Gustafsson (fp)</i> i Borås
<i>David Gomér (cp)</i>	<i>Erik Brandt (s)</i>	<i>M. Berglund (fp)</i>
<i>Erik Grebäck (cp)</i>	<i>Tore Nilsson (h)</i> i Agnäs	<i>Einar Rimmerfors (fp)</i>
<i>Bertil Johansson (cp)</i> i Växjö	<i>Gösta Josefsson (s)</i> i Halmstad	<i>John Eriksson (cp)</i> i Bäckmora
<i>Bengt Sjönell (cp)</i>	<i>Einar Larsson (cp)</i> i Borrby	<i>Karl Gust. H. Boo (cp)</i>
<i>Henning Nilsson (vpk)</i> i Gävle		<i>Sven Hector (vpk)</i>
